

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontfemen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

ETHLINN, HEKS OF PRINSES ?

Avondvullend toneelspel voor jongeren

door

1880

Herman Cogghe

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2007

Nr.2935

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *ETHLINN, HEKS OF PRINSES?* op te voeren moet de naam van auteur *HERMAN COGGHE* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.
De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2007/220/9
ISBN 978-90-385-09747

© 2007 Toneelfonds J. Janssens/Herman Cogghe
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(9 dames – 9 heren – Figuratie)

GREGORIUS : Verteller en reiziger – raar mannetje met hoge hoed en lange zwarte jas. (rol kan gesplitst worden in verteller en minstreel (middeleeuwse zanger)

KONING ARAWN : Oude koning – Arawn de grote, Hoogkoning van Hagedisië – Eiland der Hagedissen

PRINS MORHOLT : zoon van Koning Arawn

PRINSES TARA : Vrouw van Morholt

KELLY en ELINOR : dochters van Morholt en Tara

LLYR : zoon van Morholt en Tara

RONAN : de nar

PRINSES DAINE : dochter van koning Arawn

PRINS WALTRAUT : man van Daine

BRIGID en DEIRDRE : dochters van waltraut en Daine

ETHLINN : derde dochter van Daine of het heksenjong

GWERN : wouddanser – een elf

MELEAGRIS : de klifheks

TANTE RHIANNE : milde vrouw en kruidenheks

VALVEDUS : grote machtige tovenaar

HIPPOCARPUS : sterrenwichelaar en leerling tovenaar

CAMULOS : veldheer van de Hoogkoning

OERK : een oehoe – grote uilensoort (figurentheater – bewegende en sprekende handspeelpop of trekpop – spreekt dialect – steeds van achter speelwand bespelen)

FIGURATIE : wachters en personeel van de paleizen – volk en edelen bij de kroning.

De speler die Koning Arawn speelt, kan eventueel ook de rol van Gwern voor zijn rekening nemen.

DECOR

Een vast basisdecor van zwarte of grijze doeken

Scène 1 : Slaapkamer van Koning Arawn.

Bed met witte lakens – de koning ligt in zithouding zodat hij kan gezien worden vanuit de zaal – langs weerszijden branden kaarsen op hoge smeedijzeren kandelaars. Het wapenschild van Hagedisië siert bed of kamer. (zandkleurig blazoën met gouden blokjes (achtergrond) daarop een groene Hagedis en getopt met een goudgele kroon met rode versierselen)

Scènes 2 en 12 : Torenkamer van Hippocarpus

Enkele zitbanken in 't rond en een telescoop die naar de zaal is gericht – tafeltje waarop notities kunnen gemaakt worden en waarop een dik sterrenboek ligt. Achteraan de contouren van de kamer met bogen en vensters.

Scène 3 : De kliffen van het Noorden

Opzetstukken in karton – twee delen van kliffen die in en uit elkaar schuiven – rookontwikkelaar (mist) en stevige spot richting zaal als de heks opkomt.

Scènes 4, 7 en 10 : Kasteel van Morholt

Opzetstukken in karton – troon met behang en rode loper – langs weerszijden hoge zitkussen – speels licht.

Scènes 5, 11 en 13 : Troonzaal

Opzetstukken in karton – troon met behang en rode loper – langs weerszijden hoge zitkussen – grauwe sfeer.

Scènes 6 en 8 : Heksenkeet

Opzetstukken in karton – bomen struiken en bloemen en huis met bank ervoor – houten wieg.

Scène 9 : Bos

Opzetstukken in karton – grote gespleten boom en losse struik-elementen.

MUZIEK

1. Opening: ENYA – CD 4509-91167-2/The Celts LIED nr 1 – The Celts
2. Decorwissels: ENYA – CD 4509-91167-2/The Celts LIED nr 2 – The Sun in the Stream
3. Sterfbed: ENYA – CD 4509-91167-2/The Celts LIED nr 7 – To go Beyond
4. Celtic Mystique – Howard Bear
5. Choreografie 1 : dansende elfen - Riverdance
6. Choreografie 2 : 'Breek je nek' – middeleeuwse turn- en acrobatieact op instrumentale volksmuziek bv. Allegro uit concerto voor hobo en orkest opus 7 nr.4 in g – Tommaso Albinoni 2'23 (Funiculi Funicula 20)

KLEDING

Middeleeuws. De meeste kledij werd gemaakt van wol (laken) en linnen. Linnen was gemaakt van vlas en was veel lichter. Katoen werd in Vlaanderen zelden gebruikt. Het was wel verkrijgbaar, maar was nog zeer duur. Stoffen als zijde, fluweel en dergelijke waren uiterst duur en werden enkel gebruikt aan de hoogste hoven door de rijkste mensen. In de middeleeuwen vond men kleding heel belangrijk. Vooral de adel. De rijken kleedden zich heel netjes en mooi omdat men aan iedereen wilde laten zien hoe rijk en mooi men was. De kleuren van de kleding die men droeg hadden meestal ook een bepaalde betekenis. Blauw betekende dat men verliefd was, geel stond voor boosheid en grijs stond voor verdriet. Vrouwen droegen sierlijke jurken en stopten hun haar weg onder hoofddeksels. Een van die hoofddeksels was de punthoed. Aan de binnenkant zat een ijzeren kooi als steun. De mannen droegen meestal een soort maillot met daarover een groot kleed met mouwen. De schoenen die men toen droeg, als man, waren vrij puntig en gemaakt van stof. Soms werden onder die schoenen wel eens houten zolen gebonden. Vooral als de straten buiten nat en modderig waren. In die tijd had men geen kledingwinkels waar je kant en klare kleren kon kopen. Daarvoor moest je naar de kleermaker. Daar kon je de stof uitzoeken en dan werden je maten genomen. Na een patroon te hebben ontworpen werden de stukken stof in elkaar gezet. Het gewone volk had geen geld om zich netjes te kleden. Zij droegen eenvoudige kleren: tunieken, hemden, wollen broeken, mantels, strooien hoeden, kappen en petten.

KORTE INHOUD

Op Hagedisië, een eiland ergens in de blauwgroene oceaan, ligt de koning op sterven. Iedereen is van oordeel dat de oudste zoon Morholt de kroon van Hoogkoning zal overnemen, maar dat is buiten de voorspelling gerekend. Wie zal er dan koning worden? En waarom bemoeien de heksen en een tovenaars zich met het lot van de kroon? Het land raakt verdeeld in twee kampen. De Noordhoek die bestuurd wordt door Prinses Daine en Prins Waltraut en de Zuidkant die geleid wordt door Prins Morholt en Prinses Tara. Je bent getuige van één van de spannendste intriges uit de duistere middeleeuwen.

EERSTE DEEL

Muziek: Enya–CD 4509-91167-2/ The Celts LIED nr 1–The Celts

(voor het doek of speciale hoek op de zijkant van het toneel)

GREGORIUS : *(zingend en vertellend)* Wees stil en luister, naar het verhaal van de wind. Lang geleden, hier ver vandaan... Jullie zullen je afvragen hoe lang geleden? Phoe! Dat weet ik niet precies. Het maakt ook niets uit. Midden in de zee van stilte ligt Hagedisië. Daar op Hagediseiland is het allemaal gebeurd. Voel je de zeewind die kriebelt om je oren? Kom en stijg op als een meeuw en vlieg mee naar het kasteel van Koning Arawn. Ruik de rozen en de kamillegeur van de koninklijke tuin. Wees stil! De oude koning ligt op zijn sterfbed. Even houden de vogels op met kwetteren... De dood sluipt binnen en ruikt zo muf als een zolderkamer die eeuwen gesloten was.

Lied: *(met gitaar begeleiding)*

Koning Arawn zal het niet lang meer trekken.

Zelfs hij kan zijn bestaan niet rekken

Begeleid door Pietje en zijn zeis

is hij klaar voor een eenzaam verre reis.

Scène 1 : Slaapkamer van de Koning Arawn

(In de kamer staan Morholt, Daine en Valvedus rond het bed – sombere muziek weerklinkt – Camulos houdt de wacht)

Muziek: Enya–CD 4509-91167-2/ The Celts LIED nr 7-To go Beyond

VALVEDUS : Stilte! De koning wenst te spreken.

KONING ARAWN : *(met rochelende en krakende stem – de anderen buigen naar hem toe om hem te verstaan – bed schuin geplaatst of in half zittende houding)*

Mijn kinderen, het gaat niet goed. Ik wandel naar een andere wereld. Dit rijk is niet meer mijn rijk.

PRINSES DAINE : Toe vadertje, blijf nog even. Wat moet er met het koninkrijk gebeuren als jij er niet meer bent?

PRINS MORHOLT : Als oudste zoon weet ik wat me te doen staat. Ik, Morholt de derde van Hagedisië, en ver daarbuiten, zal het koninkrijk besturen zoals jij het mij hebt geleerd. Daar mag je op rekenen vader.

KONING ARAWN : Morholt mijn zoon, als oudste heb je recht op de troon maar ik wil dat jullie de voorspelling van de Wijzen (*kucht*) respecteren.

PRINS MORHOLT : De voorspelling van de Wijzen! Wat mag dat dan wel zijn?

KONING ARAWN : Wie van jullie beiden eerst een derde mannelijk kind op de wereld zet, zal de troon erven. Hij zal heersen over het hele eiland. Tot die tijd wil ik dat jullie samen besturen. Beloof me, het derde koningskind te dienen zoals jullie ook mij hebben gediend. (*zucht... koning zakt in elkaar*)

PRINS MORHOLT : (*kwaad en teleurgesteld*) Waarom die dwaze voorspelling? Ik kan toch gewoon koning worden?

PRINSES DAINE : Vader, hoe moet ik een land besturen? Je hebt het me nooit geleerd. Ik kan wassen en plassen, naaien en spinnen, maar koningin zijn over dit land, dat is een ander paar mouwen.

(*koning sterft*)

Vader! Vader! (*trekt zich wenend terug*)

VALVEDUS : (*sluit de koning zijn ogen en vouwt de handen*) Wees niet bedroefd koningskinderen. Jullie vader is heen gegaan. Laten we handelen naar zijn laatste wens. (*tot Camulos*) Camulos, grote veldheer, stuur boodschappers uit over het hele land. De koning is dood. Dertig dagen zal het rijk in rouw gedompeld worden en zullen de vlaggen halfstok hangen.

CAMULOS : Zo zal geschieden heer. Ik ga al. (*af*)

PRINSES DAINE : Vaders laatste wens zal gebeuren zoals hij gevraagd heeft.

PRINS MORHOLT : (*boos*) Wreed, zo een wens. Waarom kan ik niet gewoon koning worden. Wat is er mis met mij? Ben ik niet in staat een land te besturen

misschien? Waarom heeft hij mij alles geleerd als hij wist van de voorspelling?

PRINSES DAINE : Misschien word ik moeder van de nieuwe koning. Koninginmoeder, dat zou een hele eer zijn. Tot dan kunnen we samen besturen.

PRINS MORHOLT : Je raaskalt! Samen besturen? Geen denken aan! (*Scheurt de kaart van het eiland in twee*) Hier, dit is jouw deel, de Noordhoek. Ik zal heersen over de Zuidkant. Mij hoort het warme zuiden toe!

PRINSES DAINE : (*geschokt*) Maar Morholt, dat kun je niet menen! Het Noorden is mistig en koud. Klam vocht vreet er aan je lichaam. Wat moet ik daar beginnen?

PRINS MORHOLT : De koningskroon behoort mij toe! Ik kies voor het zuiden met zijn rijke wouden en zonnige zandstranden. Na de begrafenis vertrek ik meteen. (*gaat af*)

PRINSES DAINE : Morholt nee!... (*jammerend*) In het noorden zijn enkel kliffen en bergen. Het is er kil en verlaten. Wat moet ik daar? (*Ze probeert hem te overtuigen maar duwt haar weg en negeert haar - ze gaat pruilend af*)

VALVEDUS : (*wrijft de handen in elkaar*) Zo, grote koning, je rijk is uit. Tweedracht, net wat ik nodig had. Het doek is gevallen. Ik heb je altijd trouw gediend, maar nu komt mijn kans. Die twee lieverds zullen elkaar verscheuren als wilde dieren. Hebzucht wordt hun ondergang. Het kasteel zal in verval geraken. De tijd zal de veranderingen bepalen. Niet lang meer en deze slimme tovenaard wordt de machtigste koning van dit rijk. (*af*)

(*licht uit*)

Muziek: Enya-CD 4509-91167-2/The Celts LIED nr 2-The Sun in the Stream

GREGORIUS : De koning is begraven en Prins Morholt is vertrokken naar het zuiden. Daine heeft besloten om voorlopig hier te blijven. Langzaam trekken de roetnevels van de nacht over het koninklijk kasteel. (*gesnurk*) Iedereen lijkt ingedommeld. Toch hoor ik lichte voetstappen op de stenen wenteltrap van één van de hoektorens. Nee, het zijn geen wachters. Het is een vrouw op weg naar de torenkamer van Hippocarpus, de sterrenwichelaar.

Lied: (gezongen)

Prinses Daine is nogal nerveus

En bovendien is ze ook heel erg curieus

Hoe staat haar lot in de sterren geschreven

Mag ze lachen of moet ze zitten beven?

Scène 2 : Torenkamer van Hippocarpus

(geklop op de deur)

HIPPOCARPUS : Buiten! Nee, binnen bedoel ik!

PRINSES DAINE : (hijgend) Waarom moet jij zo hoog in de toren wonen?

HIPPOCARPUS : Hoog en droog majesteit! En vooral dicht bij de sterren om ze te bestuderen.

PRINSES DAINE : Kom maar niet te dicht bij je sterren of ze prikken nog in je neus.

HIPPOCARPUS : Je maakt grapjes, prinses.

PRINSES DAINE : Waarom koop je geen grotere sterrenkijker, dan kun je die nachtluchtjes toch veel beter zien?

HIPPOCARPUS : Hippocarpus heeft geen ezeltje dat gouden dukaten schijt. Sterrenkijkers kosten hopen vol geld. Deze heb ik tweedehands op de kop kunnen tikken.

PRINSES DAINE : Wat zou je zeggen als ik voor jou eens een grotere sterrenkijker kocht? Een prille vorm van sponsoring.

HIPPOCARPUS : En waarom zou hare hoogheid me spon...sponsoren door een grotere kijker te kopen? Wat zit er achter al die gulheid!? (kijkt terwijl door de kijker)

PRINSES DAINE : Ik wil weten wat de voorspelling van de Wijzen inhoud.

HIPPOCARPUS : Oh, maar dat is andere kaas! (kijkt door de kijker)

PRINSES DAINE : Vertel me, zal ik drie kinderen ter wereld brengen?

HIPPOCARPUS : (kijkt) Wel....je kunt je lot niet ontlopen. De krachten van de Wijzen zijn sterker dan jezelf. De uitdaging is je lot te ondergaan.

PRINSES DAINE : Spreek iets duidelijker mislukte gluurder, of ik laat je tong

uitrukken. Vertel me wat die sterren van jou vertellen.

HIPPOCARPUS : Duisternis...een groot zwart laken met enkele lichtpuntjes.

PRINSES DAINE : Meneer de astronoom denkt origineel te zijn! (*boos*) Luister hé, je vertelt me wat er in de sterren geschreven staat of ik laat je vege lijf oppeuzelen door de raven.

HIPPOCARPUS : Goed, goed..... ik doe wat ik kan! (*slikt*) Ik zie...Ik zie....

PRINSES DAINE : Heb je me niet begrepen? Moet ik het nog eens herhalen misschien?

HIPPOCARPUS : In je sterrenbeeld zie ik...zie ik...ja, nu zie ik het heel duidelijk... nieuwe ontwikkelingen. Er zullen twee meisjes geboren worden... maar... (*aarzelt*)

PRINSES DAINE : En wat dan nog?

HIPPOCARPUS : Even dacht ik...

PRINSES DAINE : Wat dacht je? Miskleun!

HIPPOCARPUS : Ik dacht een derde te zien... Een jongen, dacht ik, maar het beeld verdwijnt steeds. Alles is blijft zo troebel.

PRINSES DAINE : Wat is dat voor onzin! Wat heeft dat te betekenen?

HIPPOCARPUS : Onzekerheid, Prinses. Het kind leeft misschien niet lang of het wordt gedood. Het lijkt of duistere machten het kind bewerken.

PRINSES DAINE : (*kwaad*) Wee diegene die een vinger uitsteekt naar mijn kind, ik hak hem eigenhandig het hoofd af.

HIPPOCARPUS : Jaloezie, haat, macht... er zijn redenen genoeg om een kind te vermoorden.

PRINSES DAINE : Ik mag er niet aan denken, een weerloos kind... wapens, wilde dieren, rotsen, kolkend water, toverdranken en bezweringen.

HIPPOCARPUS : Brrr...de koude rillingen kruipen langs mijn ruggengraat omhoog.

PRINSES DAINE : Ik ben bang. Wie kan mijn kind beschermen? Niemand!

HIPPOCARPUS : Misschien de grote tovenaar, Valvedus?

PRINSES DAINE : Dat heerschap vertrouw ik niet. Hij is enkel uit op macht.

HIPPOCARPUS : Valvedus is de grootste tovenaar van het land en hij heeft machtige vrienden!

PRINSES DAINE : Die kerel vertrouw ik voor geen haar! Hij is sluw en vals. Hij wil koning worden. Eergisteren betrapte ik hem voor de Koninklijke spiegel.

HIPPOCARPUS : Mag een mens zichzelf niet eens bekijken?

PRINSES DAINE : Hij schrok nogal toen ik hem zag. Hij droeg de mantel, de kroon en de koninklijke scepter van mijn vader.

HIPPOCARPUS : Zeer bedenkelijk! Hoogst eigenaardig! Wie had dat van een Koninklijke tovenaars kunnen denken?

PRINSES DAINE : *(hevig)* Het is van je vrienden dat je het moet hebben. Maar opgepast! Ik kan ook wreed zijn! Wie één vinger durft uitsteken naar mijn kinderen snijd ik de keel over. Mijn derde kind wordt koning! Vooruit Hippocarpus, bedenk iets!

HIPPOCARPUS : *(mompelt wat tegen zijn zichzelf)* ... Wacht! Ik heb het! Hoog in het noorden, waar de klippen met hun witte tenen de zee tegenhouden, woont Meleagris, de klifheks. Ze is een toverkol van het puurste ras. Ze houdt zich bezig met witte magie.

PRINSES DAINE : Zij moet me helpen. Echt! Toe Carpusje doe een goed woordje?

HIPPOCARPUS : Ik zal zien wat ik kan doen. Ik doe mijn best.

PRINSES DAINE : Je bent een schat Hippocarpus! *(geeft hem een kusje op het voorhoofd)* Nog voor ik beval van het derde kind ga ik naar haar toe. Nu moet ik echter doorgaan.*(lief)* Slaap zacht, Hippocarpus en droom zoet van de sterretjes! *(af)*

HIPPOCARPUS : Die prinsessen toch! Wat zij niet kunnen oplossen moeten wij tovenaars en sterrenwichelaars maar arrangeren. Door al die dwaze voorspellingen en andere poeha is er haast geen tijd voor het echte werk. Ik wil nog enkele planeten ontdekken! *(kijkt door kijker)*

(licht uit)

Muziek: Enya-CD 4509-91167-2/ The Celts LIED nr 2-The Sun in the Stream

GREGORIUS : De jaren verstrijken en Prinses Daine is hoogzwanger van haar derde kind. Ondertussen zijn haar kinderen Brigid acht en Deirdre zes jaar oud. Terwijl haar man en vrouw Christina voor de kinderen zorgen is zij op weg naar het Noorden. Haar buik spant als een trommelvlies. Nog een volle maan

en het kind wordt geboren.

Lied: (*gezongen*)

Daine haar gedachten slaan op hol
 Haar buik voelt pijnlijk spannend en vol
 Ze heeft een zee vol zorgen
 Om de dag van morgen
 Alles draait om dat ene kind
 De toekomst van een koningskind

Scène 3 : De kliffen van het noorden

(*Zeegeluiden – het krijsen van meeuwen – geklots van water – veel mist op het decor*)

PRINSES DAINE : (*komt schoorvoetend op met de armen onder haar dikke buik*) Hoe kun je hier leven met je hoofd in de wolken? Nevelslierten die alle geluiden dempen. Je moet kijken waar je loopt, want één verkeerde stap en de witte wievenⁱ grijpen je met lange vingers en sleuren je in zee. (*trekt de kap van haar kapmantel af*) Ik ben moe, mijn hele lijf doet pijn. Waar kan ik die verdomde klifheks vinden? (*akelig gelach weerklinkt*)

MELEAGRIS : (*met echogeluid*) Wees welkom, Prinses van het Noorden.

PRINSES DAINE : Sorry vrouw, ben jij Meleagris? (*in paniek*) Waar ben je? ik zie je niet!

MELEAGRIS : (*met echogeluid*) Je hoeft niet zo te schreeuwen. Ik ben vlak bij je.

PRINSES DAINE : Ik sta te praten tegen de mist.

MELEAGRIS : (*met echogeluid*) Open je ogen en je zult zien.

PRINSES DAINE : Ik ben moe en heb hulp nodig. Kom dan toch?

(*Kliffen gaan uit elkaar, veel rook – heks verschijnt*)

MELEAGRIS : Wees welkom moeder van een ongebooren zoon!

PRINSES DAINE : Hoe kun jij dat weten?

MELEAGRIS : Maar prinses, dat is lang geleden besloten, je derde kind zal het koningskind zijn.

PRINSES DAINE : Waarom mijn kind? Ik ben bang, doodsbang! Help me alstublieft?

MELEAGRIS : Helaas, alle voorbereidingen zijn getroffen. Dat kan ik niet ongedaan maken.

PRINSES DAINE : Maar ze zullen mijn kind vermoorden. Er zal oorlog komen en het land zal verdeeld worden.

MELEAGRIS : Het land is nu al verdeeld. Valvedus staat aan Morholts kant.

PRINSES DAINE : Ik wil dat mijn kind in rust en vrede kan opgroeien. Geef me alstublieft een flinke dochter. Dan hoeft ze geen koning te zijn.

MELEAGRIS : Het lot van een sterveling veranderen, is niet eenvoudig en toverkunsten hebben ook hun beperkingen.

PRINSES DAINE : Noem je prijs en ik zal betalen.

MELEAGRIS : De prijs zal hoog zijn. Veel te hoog!

PRINSES DAINE : Zeg je prijs.

MELEAGRIS : Eerst wil ik het kind zien. Dan kom ik mijn prijs halen. Zweer met je hand op je hart dat je zult voldoen aan wat ik vraag.

PRINSES DAINE : Ik zweer te voldoen aan de prijs die je zult vragen en leg me neer bij de toekomst van ons beiden.

(Bliksemschicht, donder en rookontwikkeling)

MELEAGRIS : Jouw kind krijgt bescherming van alle heksen. Niemand zal je kind pijn doen! Wij machtige wijze vrouwen zullen het voor haar opnemen. Wij heksen zijn super machtig!

(Heks verdwijnt met licht geflits en akelig gegil - Daine zakt neer op haar knieën)

PRINSES DAINE : Auw! Pijn! Mijn buik! Wat heb ik gedaan? Ik krijg het koud. Ik moet terug naar huis, geef me de warmte van het haardvuur. Help me, die pijn!

Mijn kind zal nooit een koningskind zijn!

(licht uit)

Muziek: Enya–CD 4509-91167-2/The Celts LIED nr 2–The Sun in the Stream

GREGORIUS : Je dacht toch niet dat Morholt bij de pakken zou blijven zitten. Oh nee, dan ken je hem nog niet. Hij heeft Valvedus weggelokt bij Prinses Daine voor een superopdracht en kisten vol geld. Hij moet er voor zorgen dat, heel in het geheim, Prinses Tara een derde kind ter wereld brengt. Een zoon en zeker vroeger dan Prinses Daine. Geen sinecure, maar ja deze grote tovenaars staat voor niets.

Lied: *(gezongen)*

Wie levert de nieuwe koning

Maakt dit land van melk en honing

Wie zorgt voor alle mensen gelijk

Brengt vrede en geluk in 't rijk

Scène 4 : kasteel van Morholt

VALVEDUS : Proficiat Morholt, Prinses Tara heeft zich met de vroedvrouw in haar kamer terug getrokken. De barensweeën zijn begonnen. Niet lang meer en het rijk heeft een nieuwe koning. Je zult geschiedenis schrijven Morholt!

PRINS MORHOLT : Je bent een groot man Valvedus. Je kruiden en bezweringen hebben goed werk verricht. Nog even en Prinses Tara bevalt van een drieling.

VALVEDUS : Een succes al zeg ik het zelf. Alles verloopt volgens plan.

PRINS MORHOLT : Drie in één, je bent een genie. Daine op de valreep verslagen. Mijn kind zal hoogkoning worden. De zoon van Morholt zal heersen over heel Hagedisië!

VALVEDUS : Je kind zal heersen over noord en zuid, van klif tot strand. Heil, de nieuwe hoge koning, Heil Hagedisië!

PRINS MORHOLT : Ik word er warempel zenuwachtig van. Mijn handen zijn klam.
(begint op en neer te lopen)

VALVEDUS : Laat de tijd zijn werk doen...Niets forceren...

(Een schreeuw van een baby)

PRINS MORHOLT : Hoor, het nieuw leven kondigt zich aan! De rust in dit kasteel zal nooit meer hetzelfde zijn.

VALVEDUS : *(meer verlichting – kijkt door het raam naar buiten)* De zon verdrijft de wolken, dat is een goed voorteken.

(Nar komt op met veel capriolen)

RONAN : Er is een prinsesje geboren zacht als notenolie en blozend als vrieswangen en ik mag er mee spelen.

VALVEDUS : Een derde is volbracht. Prinses Tara is een sterke vrouw.

RONAN : En dan is er champagne met bubbeltjes!

PRINS MORHOLT : Niks bubbeltjes! Maak dat je wegkomt zotskap of ik...

(Morholt wil slaan maar nar vlucht af)

Eindelijk ben ik vader geworden. Ik heb een dochter.

RONAN : *(een schreeuw en Ronan komt weer op)* Ik stoer zijn koninklijke vaderlijke hoogheid toch niet? Het is om te zeggen dat je twee keer vader bent geworden. Er is een bleitkous bijgekomen. Ze is nog wat rimpelig maar de vroedvrouw strijkt ze wel even op.

PRINS MORHOLT : Twee dochters om mijn oude dag te verzachten!

RONAN : Ajuinbol, jij denkt dat! Gezeur om je hoofd, ja! Geef ons liever wat champagne om de keel te verzachten?

VALVEDUS : *(op de zijkant)* Alles verloopt netjes zoals ik het heb gepland, zo heb ik het graag.

RONAN : Zal ik de champagne en de zoete koekjes halen?

PRINS MORHOLT : Geen denken aan gek. Het werk is nog niet af.

RONAN : *(vooraan)* Nog niet af...Nog niet af? Komen er dan nog? Hoe heeft hij dat geflikt?

VALVEDUS : Het grote moment is aangebroken.

RONAN : Drie kindjes, één levering. Zijn er solden bij de ooievaars? Of is er iets fout met de groene kolen? Hoe doet hij het? Daar zou ik het fijne van willen weten.
(af)

PRINS MORHOLT : Ik loop rond als een kiekeu zonder kop. Die dekselse nar maakt me helemaal tureluurs. Ik ben op van de zenuwen.

VALVEDUS : Maak je niet druk heer, alles op zijn tijd.

PRINS MORHOLT : Ik hoor niets meer, alles is zo stil... Er loopt toch niets mis? *(gaat in de richting van de kamer en loopt tegen nar aan)*

RONAN : Hopelijk is dat het laatste. Drie poppetjes voor de prijs van één, de wonderen zijn de wereld nog niet uit! Is er nu champagne?

PRINS MORHOLT : *(neemt hem bij zijn nekvel)* Is het derde kind geboren?

RONAN : Vaneigens! Er is oh majesteit, een pracht van een zoon geboren. Met een kontje als de volle maan en zo zacht als een pluimpje.

PRINS MORHOLT : Maar ik heb niet eens een schreeuw gehoord.

RONAN : Dat kereltje is heel stilletjes ter wereld gekomen. Hij wil eerst leren luisteren en dan praten. Heel verstandig bazeke!

VALVEDUS : Maak je geen zorgen majesteit, het is een gewoon een stille geboorte.

RONAN : Wat dacht je, dat het baasje op de wereld zou komen en roepen, "Goeie morgen allemaal! Yeh, mijn vader is koning! Ik lig in een wieg met pluimen!"

PRINS MORHOLT : Kop toe, narrenkap, of ik laat je hoofd afhakken!

RONAN : Yip! Dat is nogal drastisch! *(voelt aan zijn hoofd)* Mag ik als laatste wilsbeschikking toch even proeven van die lekkere koninklijke champagne?

VALVEDUS : Champagne! Daar ben ik aan toe. Drie op drie is niet slecht. En het is nog maar een begin.

RONAN : Zoals je zegt, weledele tovenaars, aan drank daar zijn we echt aan toe! Ik vlieg al om het bubbeltjeswater te halen. *(loopt molenwiekend af)*

PRINS MORHOLT : Laten we samen klinken op de geboorten. Luid in heel het land de feestklokken en schal de bazuinen op alle hoeken van het kasteel.

RONAN : *(op met glazen en dienblad)* En toen, was er champagne! *(neemt een glas en gaat vooraan zitten)*

VALVEDUS : Op de gezondheid van je kinderen hoogheid!

PRINS MORHOLT : Ik ben een gelukkige man. Eindelijk tijd om te feesten. Ik hef het glas op mijn kinderen en vooral op het nieuwe koningskind.

RONAN : *(gaat nog een glas halen)* Drie kinderen is driemaal drinken. Op de gezondheid van Kelly, Elinor en Llyr. Op de nieuwe Hoogkoning! Hoe heeft hij dat toch geflikt? Daar wil ik het fijne van weten!

(licht uit)

Muziek: Enya-CD 4509-91167-2/ The Celts LIED nr 2-The Sun in the Stream

GREGORIUS : Daines boodschappers hebben haar het nieuws uit het zuiden gebracht. Waltraut, haar man, is in alle staten. Ze voelt zich schuldig, moe en uitgeteld. Haar angst en inspanningen waren nutteloos. Haar kind zal geen hoogkoning worden. Llyr zal volgens de voorspelling het land leiden.

Lied: *(gezongen)*

Daine ziet het niet meer zitten

Iedereen zit tegen haar te klagen en te vitten

Het derde kind meldt zich in een grauwe morgen

Helaas is dit niet het einde van haar zorgen

Scène 5 : Troonzaal

(Deirdre zit op enkele dierenvelletjes te spelen met haar poppen – Brigid komt op)

DEIRDRE : He Brigid, speel je mee met de poppen?

BRIGID : Hoepel op!

DEIRDRE : Zeg wat is er met jou? Ben je boos?

ⁱ **WITTE WIEVEN** – toelichting

Witte vrouwen (Witte wieven) vinden hun oorsprong al in de Germaanse tijd en zijn via sagen en legenden tot ons gekomen.

Omdat de witte vrouwen de gaven van waarzegging en toekomstvoorspelling bezaten, genoten deze groot respect bij onze stammen. Ze werden ook wel heksen genoemd. Het “witte” heeft eigenlijk geen betrekking op de kleur, maar op hun wijsheid. Uit hun midden werden priesteressen gekozen. Na het overlijden van de vrouwen bleef men deze eren bij de grafheuvels. Daar meende men ook dat de witte juffers als uit de doden opgestane spoken bij hun graf ronddwaalden (mistflarden).

Vooraf gedurende de kerstening en de tijd erna werd de bevolking bang gemaakt voor duivels, spoken, heksen, ketters en andere verschijnselen. De witte vrouwen ondergingen een metamorfose. In plaats van wijs werden het kwaadaardige spoken, die je maar beter kon ontwijken. En dat kunnen we de middeleeuwen ook moeilijk kwalijk nemen. Stelt u zich maar eens voor: een donker bos bij helder maanlicht en het lichte ruisen van bladeren of de wind door het gras. De roep van een uil en het verre huilen van een wolf. Daartussen nevelflarden die steeds maar weer andere vormen aannemen en dreigend hun uitlopers uitspreiden. Tussen de bomen en de velden leken deze mistflarden al gauw op de witte vrouwen die met hun onzichtbare armen mensen lokten of meenamen.

De vertellingen waren er ook om kinderen af te schrikken niet buiten te gaan bij ontij. De Witte Wieven zouden hen grijpen en ze zouden nooit terugkeren. Mist hing het meest over rivieren, vennen en plassen.

